



**GLAS NARODA**

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

M. K. PLESKO, Secretary.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and  
address of above officers: 82 Cortlandt  
Street, Borough of Manhattan, New York  
City, N. Y.Na celo leto velja list za Ameriko in  
Canadi. \$3.00  
pol leta. 1.50  
leta za mesto New York 4.00  
pol leta za mesto New York 2.00  
Evropa za vse leta 4.50  
" " pol leta 2.50  
" " leta 1.75"GLAS NARODA" izlaja vsak dan iz-  
vzemni nedelj in praznikov."GLAS NARODA"  
(Voice of the People)  
izlaci every day, except Sundays and  
Holidays.  
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement of agreement.

Dopisati brez podpisu na osebnosti se ne  
potrebuje.Denar naši se blagovati posiljati po  
Money Order.Pri spremambi kraja naročnikov  
preizkusiti da se nam tudi prejemanje  
izdelovališča seznam, da hitreje najde  
mo naročnika.Dopisom in posiljatvam naredite ta na-  
slov:"GLAS NARODA"  
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

**Pade Drinopolja.**

—o—

26. marec 1913 bo ostal zapisan v svetovni zgodovini še pozna stoletja; saj je vendar poldlo žal dan v bolgarskih roke po dolgotrajnem obleganju turško "sveto" mesto Drinopolje. Česar se ni zamoglo na zadnji londonski mirovni konferenci doseči, to so dosegli sedaj hrabri Bolgari in Srbi z mečem v roki.

S pade Drinopolja se sme zanesljivo računati na konec balkanske vojne; prvič so vzel sovražniki Turku zadnjo večjo preostalo trdnjavno; drugič so postale turške vojaške čete do skrajnosti oslabljene in demobilizirane, da se jim ni več mogelo boriti ali nasprotovati hrabrim balkanskim zaveznikom. Radi ali neradi se bodo morali Turki sedaj umakniti iz evropskega ozemlja; preostal jih bo morda samo Carigrad v spomin 500letnega gospodarstva v Evropi.

Z Drinopoljem so pridobili Bolgari najbolj važno trgovsko in vojaško postojanko na Balkanu, kjer do Bosporu, marmarskega zaliva in do dardanskih ožin. Bolgari so postali sedaj gospodarji vsega ondutnega rodovitnega in trgovskega ozemlja. Koliko vrednosti so posvečevali Turki Drinopolju, že lahko razvidimo iz tega, ker so potrošili milijonske svote za preovit v utrdbo tega mesta.

S pade Drinopolja se zaključuje tudi preganjanje kristjanov v evropski Turčiji. Kaj nihilo bilo pred več stoletji na Balkanu neduha ne sluha o krvoljenoj Turčini, tako bo zopet sasoma zginil zadnji polmesec po streljih turških mošejah. Slovanski živelj in slovanska beseda se bosta razširila do skrajne južne meje v Evropi, naznamenjujoča moč slovanski solidarnosti, hrabrosti in napredka. Vsaka civilizirana država po Sirem svetu se radije dandasne sijajne zmage Bolgarov nad barbarškim Turčinom. V nekaj tednih bo zrl svet važne spremembe na novem slovenskem Balkanu, na katerevem ne bo več znamenja o turških evropskih pokrajinah.

Moč Drinopolje je štelo pred vojno 80,000 prebivalcev; od teh je polovica Turkov, ostali so pa Armeneci, Judje in Grki. Mesto obdaja veliko in trdno obzidje, ki je po znani rusko-turški vojni leta 1878 že nekaj razpadlo. Največja znamenitost Drinopolja so številne in velekrasne turške mošeje, nad 40 skupaj.

Zgodovina nam kaže, da je ustavil Drinopolje že v drugem stoletju sloveči rimskega cesar Hadrijana. Leta 378 so si prizvojili mesto po daljšem obleganje hrabri Gotje, leta 586 pa iz Azije došli Huni. Busi so bili že dvarati gospodarji tega važnega mesta, 1. 1829 in 1. 1878, kasnejše je pa prešlo isto v turške roke, dokler ga niso zavzeli Bolgari pred nekaj dnevi.

Zadnji turški poveljnik trdnjave Drinopolje Šukri paša se je

boril celih 160 dni napram 100 tisoč mož broječi bolgarsko armadi in 30,000 Srbom. Vojevalo se ni med tem časom samo 26 dni, teden, ko se je vrnila v Londonu znanu mirovnu konferenco. Padec Drinopolja je zahteval vsled tega na tisoče in tisoče človeških žrtev takoj na turški in tudi na zavezniški strani. Ko so premagali gale dne 18. oktobra lanskoga leta pogumni Bolgari svojega nasprotnika pri Svilenu (Mustafa Paša se zove po turški), so se jeli ponikati dalje do Drinopolja. Med označenimi četami se je vrnil prvi spopad dne 23. oktobra, z bombardovanjem se je pa pričelo dne 25. oktobra. Ker se je pa na mirovni konferenci v Londonu nadaljnjo "dobavo živeža" in streličja za oblegano trdnjavno prepovedalo, so jeli sčasoma pesati moči Turkom. Poveljnik Drinopolja Šukri paša je napovedal že pred nekaj dnevi padec mesta vsled nezmožnih razgrader v mestu. Boril se je dolgo časa hrabro in do skrajne sile, vendar ne toliko časa kot Osman paša pri Plevni leta 1877.

Večaki pripisujejo zmago Bolgarov nad Drinopoljem bolj slavni in pomembni, kakor pa zmago Japonev pri trdnjavi Port Arthur vsled tega, ker je bilo v Drinopolju nastanjeno najboljše turško vojsko in je bilo mesto obdano skoro z deprivostnimi utrdbami; pa vstrajnost, hrabrost in premisljenost Bolgarov si je vendarle isto v kratkem času podjarmila.

Zaključimo z drugimi danes tudim: "Slava našim hrabrim balkanskim bratom!"

**Povodenjska katastrofa na zapadu.**

—o—

Ogromna katastrofa je zadevala srednji zapad naših držav. Opuščenju, ki ga je povzročil vihar pred par dnevi, so sledili nalivi in zameuti. V dolinah Ohio in Mississippija so nastale povodnji, ki prekasajo celo ogromno poplavno preteklega leta. Na milijone cevnje lastnine je uničeno in kar je še veliko hujše, na stotine in tisoče ljudi je izgubilo življenje. Ohajski guverner poroča, da je izgubilo najmanj milijon ljudi svoja domovana. Razigrani napiši, ki niso mogli kljubovati prisilni valov, razpokani rezervoari, ki so se moralni udati tlaku vode, množič strah in razdejanje. Po celih državah se širi smrt in ospustošenje.

Bolj pobožni bodo rekli: "Zgodila se je božja volja!" Racionalist bi menil: "Elementarni dogodek, proti kojemu ni mogoče nicesar ukreniti!" ter hotel s tem celo krivido navaliti na ravno v injene sile. Mi pa pravimo, da so teh velikih nesreč v veliki meri krivi ljudje sami, ki nepravilno ravnajo z naravo.

Od leta do leta se večajo razdejanja, ki jih povzročajo spomladni naliivi v dolinah Mississippija, "očeta rek". Vedno morene, vedno silnje drve tam vso pomlad водне mase v dolino. Vedno večja so opustošenja, katera povzročajo, in vedno večja škoda, ki jo prizadenejo imeti. Vedno manj se moreno hrani nasipli in pomoli naenkratne vodnemu pritisku. Da se od desetletja do desetletja množe enaka opustošenja, se da statistično dokazati. Vse to je splošno znan, a nicašč se ne stori, da se enake stvari prepreči. In vendar ve na tisoče ljudi, kaj je vzrok te prikazni: **Ameriški gozd se polagoma uničuje.**

Z električno, sekiro in žago se ga ugonablja. Požira ga papirna industrija. Slabo gospodarstvo in brezbriznost državnih oblasti pa skrbita za to, da se ne vrši ohroviljenje, da ni nikake sveže pogozdite.

In gozd je vendar regulator dejza. Kjer se nahajajo veliki kompleksi gozdov, se vrsi primerna razdelitev dejza. Odpadlo listje, mah in humus (rodovitna zemlja) zadržujejo padli dejz ter povzročajo počasno izhlapevanje vlažnosti, ki omogočuje zopet nove dejevje, enakomerno razdelitev padavine. Kjer je uničen gozd, posebno v gorovju, tam trga padajoči dejz rodovitno zemljo s seboj ter jo odnaša, pušča-

**Letošnje MOHORJEVE KNJIGE so sedaj dobiti za \$1 in sicer šest knjig. Imamo jih še 150 v zalogi.****SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,**82. Cortland St. New York  
City, N. Y.**Oglas gozdarjem.**  
Potrebuje se 500 delavcev za delati drva. Plača po \$1.20 do kvarta, pozneje pa tudi za splošna druga dela.**CLEVELAND CLIFFS CO.,**  
Lumbers Departement  
MARQUETTE, MICH.  
Pojasnila daje  
TONY ZNIDARŠIČ,  
RUMELY, MICH.v Ameriki poznan pod imenom **SOROL**, se dobri v steklenicah po 25c v lekarnah ali po naravnost iz zuanega laboratorijsa: F. Ad. Richter & Co., 74-80 Washington St., New York — Išče se agenta.

(Advertisement.)



Imešporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

BRADDOCK

Predsednik: IVAN GOREL, 607 Cherry Way or Box 57 Bradock, Pa.  
Predsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn. Box 641.  
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Box 434.  
Zveznični tajnik: MICHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb. Box 94. 28th St.  
Zveznični tajnik: IVAN GOUDZ, Ely, Minn. Box 165.  
Zaupnik: Alojz Vranc, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRNOVNI ZDRAVNIKI

DR. KARLUS S. FUNK, Sedel, DR. 200 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALFONS KOPFERLIC, Salida, COLO., Box 888  
MICHAEL KLOHUCHAK, Camillus, Mich. 118 — TIR St.  
PHILIP SPENCE, Kansas City, Kan. 422 No. 6th St.

POROTNIKI:

IVAN KEREMIRNIK, Warden, Pa. Box 188.  
FRANK GOUDZ, Chisholm, Minn. Box 115.  
MARVIN KOCHVAR, Pueblo, Colo. 1819 Main Ave.

Vsi dopisi naj se podljejo na glavnega tajnika, vse denarne posiljave se na glavnega blagajnika Jednota.

Jednotna glasila: "GLAS NARODA".

## NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

## KRANJSKO.

Neznanje nemščine je politiziranje. Kje in 'kum?' Na deželni sodišči v Ljubljani g. nadsv. Vedernjak. Kako? Tako-le: Obravnavna proti defraudantu Kussu se je vršila v nemškem jeziku, Eden porotnik je vstal in lepo povedal g. predsedniku nadsv. Vedernjaku, da bi se poskrbelo za to, da bodo tek razprave razumeli tudi vsi porotniki, med katerimi jih je nekaj, ki ne razumejo nemščine. G. nadsv. Vedernjak se je pa obrgnul, zakaj, da ni tega napisal pri županu v listino. Porotnik se je vsezel, kar je drugi porotnik vstal in zaprosil taisto, češ, da jih je nekaj, ki ne razumejo nemško. G. nadsv. Vedernjak je nato blagovolil mahniti z roko in izgovoriti sledče kritične besede: "Eh, ne bomo kar nič politizirali! Vsedite se!" "Dan" dostavlja k temu: Gospodje! Ta način se pa ne bo smel pomisliti! Prvi so porotniki sodniki, ki morajo razumeti vse podatke razprave; drugič, naj se ja ne začenja uveljavljati to, da bi potrditev za porotnike bila odvisna od znanja ali neznanja nemščine. Saj imamo vendar tolmače! In tretjič, naj bi izostali odgovori o "politiziranju". Kaj je danes birokraciji že vse politiziranje! Menida vse, samo omaloževanje državljanjskih pravic pripadnikov slovenskega naroda ne!

Z občnega zobra Matic Slovenske. Slovenska Matica je imela dne 10. marca v mestni poslovalnici v Ljubljani svoj občni zbor. Matica je bila ustanovljena dne 8. marca 1863 pri neki "Besedi" v ljubljanski čitalnici; praznovala je torej 8. marca svojo petdesetletnico. Občeni zbor je posestil tudi usmiljeni profesor dr. Bazala kot zastopnik Matice Hrvatske. Matica je štela v preteklem letu 3667 članov. Zapuščina vsečiličnega profesorja dr. Štreknič obsega: Narodne pesmi, 9 debelih zvezkov "umetnih pesmi", nepopolne zbirke pravljic, pregovor, novih besedi, zgodovina slovenske slovnice, bogata knjižnica in drugo. Matica si je zasigurala narodne pesmi in upa dobiti tudi zbirke pravljic in pregovorov. Dela za zemljevid slovenske zemlje gredo proti koncu. Ustanovi se letos nov društveni odsek, ki se bo pečal s slovenskimi narečji. Dohodkov je bilo leta 1912 19.038 K 35 v. izdatkov pa 13.148 K 9 v. V odboru so bili izvoljeni sledči gg.: ravnatelj dr. Janko Bezjak (Gorica), prof. dr. Anton Breznik (Št. Vid nad Ljubljano), F. S. Finžgar (Sora), prof. dr. Josip Debevec, Engelbert Gangl (Idrija), Fran Govekar, dr. Drag. Loncar (Idrija), Fran Milčinski, dr. Matija Murko (Gradec), prof. dr. P. Pestotnik, prof. dr. Ljudevit Pivko (Maribor), prof. Štefan Podboj (Čelovec), notar Luka Svetec (Litija), kontrolor Anton Trstenjak, ing. chem. Jakob Turk. Za častnega člena Matice je bil imenovan profesor Tadej Smičiklas zaradi svojih zaslug za Jugoslovansko Encyklopédijo in za svoje delovanje na kulturnem polju Jugoslovanov.

## PRIMORSKO.

Umor v Pomjanu pred deželno sodnijo v Trstu. V živem spomini je kravji prizor, ki se je odigral na sam Božič v Pomjanu. Tekom nekega prepira v osmici 22 straneh ter zavzema v opisu odlično mesto Ljubljana. Ljub-

zagnal Josip Jerman, po domačem Finčer, z nožem v roki proti nememu Antonu Perošu. To je bilo v povod drugim pivecem, da so vsi bližnjenci planili proti vratom. Med prvimi sta se nahajala Anton Peroš in Josip Sosič, po domačem Finčer. Sledili so jim Josip Jerman Pinčer, Josip Jerman Puš Karol Veškova in drugi. 10 minut pozneje so našli na dvorišču J. Sosiča mrtvega. Padel je nezvesten na tla vsled smrtonosnega bodljaja.

Nesreča in požar. V Stolovniku pri Rajhenburgu so te dni pogorela gospodarska poslopja posnekista Martina Zemljaka. Skoda znaša okrog 15.000 K. zavarovalnina pa samo 700 K. Ogenj je zanestil štirletni otrok, ki je v listnici zaigral kup slame. Pri gašenju se je udrl tramovnjek na 14 let starega domačega sina Martina. Dobil je nevarne opekline in so ga morali takoj spraviti v bolnišnico v Krško.

## KOROŠKO.

Zblaznila je v Celovcu gostilnica pri "Solnem" Marjeta Jaklič. Prepeljali so jo v blaznico.

Zagoneten napad. Neka stara ženica je našla na poti iz Celovca k Sv. Primozu na cesti nezavestnega deželnega knjigovodja Pavla Schussmanna. Prepeljali so ga v bolnišnico v Celovcu, kjer so dognali, da ima Schussmann težko rano — vhdobjal z nožem — na hrbtn. Ko se je Schussmann v bolnišnici zavedel, je povedal, da ga je napadel od zadaj neki neznanec in mu zadal rano. Ker pri ranjenem ne pogrešajo nitri denarja, niti ure ali drugih vrednosti, ki jih je nosil s seboj, se zdi oblastem ta izpoved neverjetna in iščejo za vzrok poskodbe druge okoliščine.

V Štorih so prijeli Hrvata Zaljincija, ker je na nepošten način izvabil ljudem že večje svinete. Izdajal se je za opernika in stavil na razne copernije 15 do 20 K. Dobival je seveda vedno in imel pri sebi večjo svoto.

V Vrbjem pri Žaleu je pred par dnevi kar dvakrat pogorelo. Prvič posnekemu Balšu, drugič Pečniku. Pri prvem so začagli otroci.

Umrl so v Ljubljani: Uršula Cukjati, gostinja, 78 let. — Jera Jeršek, vdova tkalskega mojstra, 69 let. — Janez Frank, delavec, 33 let. — Marjeta Trontelj, hivsa kuhanica, 79 let. — Apolonija Kržišnik, delavčeva žena, 42 let. — Valentin Bokalič, užitkar, 87 let. — Marija Kankel, zasebnica, 65 let. — Anton Urbanc, mizarski pomočnik, 20 let. — Zvonimir Dejak, livarjeva hči, 14 mesecov.

Umrl je v Postojni g. Edmund Lachajner, strokovni učitelj na meščanski šoli v Postojni.

Umrl je v bolnišnici usmiljenih bratov g. Anton Planinsček strokovni učitelj grmske kmetijske šole, vseled pljučnici in vnetja oprnsice.

Legar se vedno razsja po Dolnjem.

Škrlatinka vlada v Novem mestu. Obolelo je na njej več otrok, ki leže vsi v bolnišnici; umrla pa sta do sedaj samo dva.

Poneverjenje v Zadružni zvezi v Ljubljani. Policia je dobila telefonsko pozivo: Atwerpen, 9. sušca. Ivan in Josipina Polajnik, ki sta se danes vrnila s parniki "Finland" v Antwerpen, bila sta aretovana in odvedena v zapor. Denar je zaplenjen.

Ponesrečil se je 6. marca 7letni Alojzij Brezar, posnekotov sin iz Trebnja. Slomoreznicu mu je odrezala palec, kazalec in sredine desne roke, da so mu vsi trije prsti le še na koži obviseli. Primari kandidske bolnišnice dr. Pavlič mu je sesil kite in mišice kažečen v sredinac, palec se pa ni moglo oteti, ker je bil že počrnel.

Interesantan bolnik. Alojzij Jakič iz Strmea pri Smarjeti je delal kot premogar v kraju Gerke pri Bochumu na Vestfalskem. Imenovan je je sprejal 3. marca neko dekleko, ki je bila protestantinja. Srečal ju je pa neki njegov sodlavec, rodom Poljak, in ga posvaril, naj se on kot katolik ne druži s protestantinjo. Na Jakičev odgovor: "To tebi ne briša", je dotičnik ustrelil iz samokresa in zadel Jakiča v prsa prav blizu srca. Jakič je padel na tla, a kmalu zoper vstal ter oddal na svojega nasprotnika tri strele, ker je bil tudi oborožen s samokresom. Nato je hitel na postajo in po trdnevi vožnji došpel v kandijsko bolnišnico pri Novem mestu.

## PRIMORSKO.

Umor v Pomjanu pred deželno sodnijo v Trstu. V živem spomini je kravji prizor, ki se je odigral na sam Božič v Pomjanu. Tekom nekega prepira v osmici 22 straneh ter zavzema v opisu odlično mesto Ljubljana. Ljub-

vine Hohenzollerjev, in kraljica Elizabeta (Carmen Silva) iz nekega starega rumunskega rodu Bassarab. Ded Hohenzollerjev, Friderik, je bil poročen z neko potomkom Hermana, grofa celjskega, Herman, grof celjski, pa je imel za ženo neko rumunsko princezino iz rodu Bassarab. Tako tvorijo celjski grofje nekako zvezo med Bassarabi in Hohenzollerji.

Nesreča in požar. V Stolovniku pri Rajhenburgu so te dni pogorela gospodarska poslopja posnekista Martina Zemljaka. Skoda znaša okrog 15.000 K. zavarovalnina pa samo 700 K. Ogenj je zanestil štirletni otrok, ki je v listnici zaigral kup slame. Pri gašenju se je udrl tramovnjek na 14 let starega domačega sina Martina. Dobil je nevarne opekline in so ga morali takoj spraviti v bolnišnico v Krško.

## STAJERSKO.

Pri Gradcu se je vžgal gozd na gori Ries, v bližini znanega znamenja "Pedica ob križu". Pri Brucku so zlikovci vžgali gozd posnekov Kotlshmid in Laming. Skoda je ogromna.

V Vrhovem pri Teharih so prijeli še niti 14 let stare Marijo Jihstl, ki je pri posnekemu Gabersku istotam pokradla že do 80 K. Denar je potrošila za slavice.

V Štorih so prijeli Hrvata Zaljincija, ker je na nepošten način izvabil ljudem že večje svinete. Izdajal se je za opernika in stavil na razne copernije 15 do 20 K. Dobival je seveda vedno in imel pri sebi večjo svoto.

V Vrbjem pri Žaleu je pred par dnevi kar dvakrat pogorelo. Prvič posnekemu Balšu, drugič Pečniku. Pri prvem so začagli otroci.

Celjski grofje in rumunska vladarska rodbina. Malokomu bo znano, da je Karol I., sedemnajsti rumunski kralj, ki izhaja iz rodo-

česarstva.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

PRODA SE

restavrant prav po nizki ceni in sicer radi tega, ker hočem posvetiti vse moči kinetistvu. V restavrantu je vsa priprava, za stanovati so 4 sobe v drugem nadstropju. Razum mnogo drugih stvari prodam tudi dva voza in enega konja. Dobra prilika za Slovence ali Hrvata.

Pišite za pojasnila ali pa pride sami pogledati.

Filip Raztrešen,  
1235 Main St., La Salle, Ill.  
(25-3 4x2x1 t)

Fresno, Cal.

R. R. 7, Box 124

Rojaci! Prenehajte oglaševati za nekaj časa in kedor rojakov hoče imeti dobro vino naj ga le brez skrbi naroči, ker jaz sem stalni v vinogradar. Cena belemu vnu je 45c. gal., črneju pa 40c. gal. s posodo vred. Manjših naročil kakor 28 galon ne sprejem. Prevoz mora vsak sam plačati. Z naročilom pošljite polovico denarja najprej in ostanek pa, kadar vino dobite.

Za obilo naročil se toplo priporočam.

Posnek v vinograda

FRANK STEFANICH,

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

## Tovarnarjem

Električna sila vam omogoči izvršiti isto količino dela z manjšimi stroški.

To se je izkazalo, če sto pri tovarnarjih iste stroke kot je vaša in pod ravno istimi pogoji. Veselo nas bo, ako vam moremo podati dokaze in sicer ob vsakem času.

Zakaj ne pride enkrat v naš urad, ali pa pišete ali telefonirate po zastopnika, ki vas obiše. To vam ne nalaga še nikakih obveznosti.

## The New York Edison Company

At Your Service

Phone Worth 3000

Branch Offices for the Convenience of the Public:  
Address Phone Address Phone  
424 Broadway Spring 9890 124 W. 42nd St. Bryant 5262  
126 Delancey St. Orchard 1960 839 Third Ave. Plaza 6543

Address Phone  
27 E. 125th St. Harlem 4020  
362 E. 149th St. Melrose 3340



55 Duane Street

## POHITSTVO NA PRODAJ.

Radi odpotovanja prodam svoje pohitstvo prav po nizki ceni. Pohitstvo je v dobrem stanju za 4 sobe. Kedov želi kupiti, naj se oglasi pri lastniku:

Ludwig Bahorič,  
1348 Willoughby Avenue,  
Brooklyn, N. Y.  
(28-3-14)



## Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

## Pošilja

DENARJE  
v staro domovino

potom c. kr. poštne

hraničnice na Dunaju; hitro

in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

## Prodaja

PAROBRODNE  
LISTKE

za vse prekmorske

parobrodne družbe po izvirnih

cenah.

Tisoč Slovencev se vedno obrača na to staro  
tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

## Podružnice

Slijet, Celovec, Trst,

Sarajevo, Gorica, Celje

in Gradež.

Delniška glavnica

K. 8,

# • Vladar sveta. •

ROMAN.

Spisal Aleksander Dumas. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. Tavček.

Amelija in Wolfram sta ostala v predsobi, dočim je Španec odpril sosedna vrata.

"Lotario!" je zaklicala mladenka, "zakaj si se vrnil danes tako zgodaj? To je izvrstno! Tisočkrat hvala!"

Na njenem obrazu ni bilo več sledu kakve bolezni. Lica so se ji pordečela in v očeh se ji je lesketala brezmejna sreča. V zadnjem času se ni postarala, ravno nasprotno — pomladila se je. Bolna roža, ki je pred viharjem zaprla svoje liste, se je zopet pokazala v vsej svoji krasoti. Don Lotario jo je zadnjam bol obovezal.

Terezija je že v njegovem pogledu zapazila, da se je morallo nekaj posebnega zgoditi.

"Kaj ti je? No, zakaj si prišel tako zgodaj? Nekaj mi namešča povedit, kaj ne?"

"Gotovo!" je vzliknila in se pogledala v zreale. "In ti nis si vedel, da živijo v Parizu!"

"Popolnoma nič! Če si radovedna, stopi v predsobo!"

Ni ji bilo treba dva krat reči. Vsa srečna je odprla vrata in nadomama presenečena obstala: plasno se je obrnila in rekla Lotariju:

"Kdo je ta gospod? Zdi se mi, da sem ga že videla. Kdo je?"

Wolfram je vzliknil, stopil k njej in spregovoril v nemškem jeziku:

"Pomisl malo, Terezija!"

"Moj brat, Wolfram! Moj ljubi brat!" je krčevito kriknila in se mu vrgla v naročje.

Vladar sveta.

Osem dni po teh dogodkih se je vstavilo pred vojvodovim stanovanjem več ekvipa. Služabniki so imeli obilo dela. Vsakega posameznega gosta so spremili v veliko dvorano Vojvoda jem je obljubil, da bodo tam videli grofa Monte Crista in to je zadostovalo, da ni nikdo pozabil priti.

V dvorani niso goreli veliki kandelabri, ampak samo svečniki ob stenah in medlo obsvetljevali velik prostor. V kotu je stal nekak oder, zagnjen s črnim platnom.

Molče se je razvrstila družba po stoli, katereh je bilo več v dvorani.

V prvi vrsti so sedeli Don Lotario, Terezija, Wolfram in Amerilja — v drugi stotnik Morel, Valentina, Villefort, stari Villefort — v tretji abbe Laguidais in grof Arenberg.

V kotu so se odprla mala vrata in na oder sta stopili dve osebi: možki in ženska.

Oba sta bila oblečena v črno obleko, dama je imela preko obroza gost pajčolan. Ko se je vredila na stol, je stopil gospod par Korakov naprej.

Vse načrte se je plastila neka tiha groza, ki so ga zagledali. Lica so mu pobledela, pobledela kot mravom in dolgi vranječni lasje so mu padali na ramena.

Oči so mu upadle, lica zožile, ustnice so bile brez krvi.

Don Lotario, Wolfram, Morel, Valentina in Amerilja so si zastonj prizadevali spoznati v njem Monte Crista, katerega so še pred časom videli v najlepši možki dobi. Cuden se jim je dozdeval tudi zaradi tega, ker ni nosil več brade. Vsi so spoznali, da se je moralog dogoditi nekaj strašnega, kar je spremenilo grofa v osmedesetletnega stareca.

Monte Cristo je gledal dobro minuto navzočo družbo, potem pa spregovoril s nizkim sonornim glasom:

"Hvala Vam, da ste prišli in veseli me, da imam zopet znan obraz med seboj. To je velika, velika tolazba zame. Po vojvodi sem Vas napravi, da pride skupino sem, ker imam premožno časa, da bi govoril z vsakim posebom. Poslušajte toraj besede moža, česar kes je sedaj ravno tako velik, kakor je bil nekaj velik njegov ponos."

Koliko Vam je znano moje prejšnje življenje, o tem ne budem danes govoril. V zgodnji mladosti sem bil oropan najljubšega na svetu, po izdaji mojih prijateljev, proklet v dozmarino ječo, toda posrečilo se mi je pobegniti in sklepli sem se maščevati. Ko sem slučajno postal gospodar neizmernih zakladov, sem bil prepričan, da me je izvabilo nebo za svoje orodje. Moji sovražniki so postali močni, toda jaz sem bil močnejši od njih! In maščeval sem se, občutno maščeval. Moje maščevanje je šlo predaleč in zadevo je tudi nedolzne: Alberta pl. Morecerja, zeno in otroku Villeforta; zadevo je celo samega Morela. Že takrat, ko sem zapuščil Evropo, sem sprevidel, da sem šel predaleč. Trudil sem se popraviti kar sem zadržal. Vzel sem s seboj Villeforta, da bi ga ozdravil, Morela sem združil z Valentino. Hotel sem pomagati tudi Albertu, toda on me je zavrn.

Sej sem v Ameriko, v Kalifornijo. Medpotoma sem se sestal z umirajočim človekom, ki mi je razdelil, da je v Kaliforniji odprt velikanski zaklad zlata. To je bil Wolframov in Terezijin oče. Komaj sem dosegel tja, sem videl, da je bogastvo večje, kot sem si ga predstavljal. Izčpal sem rudokopev in postal najbogatejši človek na svetu.

Posečeno maščevanje, brezmejno bogastvo, poznavanje ljudi, velik upliv na različne dostojanstvenike, vse to je rodilo v meni načrt, o kakoršem še nikdo niti sanjal ni. Sedeč v svojem gradu in kalifornijski samoti sem sklenil preosnovati človeštvo, ker sem spoznal bolezni, na katerih boleha. Kako sem izpeljal svoj načrt in kake pripomočke sem rabil, o tem ne budem danes govoril. Zdi se mi, da sem dosegel svoj cilj.

Vse to hrepenjenje je bilo malo predzrno, to rad pripoznam. Zdevo se mi je, da sem upravičen do tega postopanja, ker mi je Bog naklonil dovolj sredstev.

Rabil sem ljudi, posebnih ljudi, ki so veliko pretrpeli in ki soglašajo z mojimi idejami. Taki može so \* \* \* grof Arenberg in profesor Wedell. Toda to mi ni zadostovalo. Hotel sem si pridobil tudi mlajših, ki bi postali glasniki mojih idej. Dobil sem jih in jih postal v najvišjo šolo, v Šolo življenja.

Najprej hočem govoriti o Vas, Don Lotario. Takoj sem spoznal, da ste dobrega srca, plemenite duše, trdnega, značaja. Ker ste bili takoreči priljubljeni na svojo hajo, sem Vas sklenil odstraniti od nje. Ko sem videl donno Rosalbo, sem takoj spoznal, zakaj da hoče ta ženska postati Vaša žena. Vašo hajočem sem sam pustil razdejati, donna Rosalba Vas je zapustila. Vi ste zapustili Ameriko. To je bil začetek skrušenje. Na to sem Vas vrgel v valovje življenja in ko ste začeli živeti, sem Vas odtegnil vso podporo. V Parizu ste bili še bogati, v Londonu ste postali skoraj breč. Potem je prišel slučaj, o katerem kom pozneje govoril, in moj vpliv na Vas je pojenjal — zdi se mi, da v Vašo lastno srečo.

Enako sem postopal z Vami, Wolfram Bächtling. Ko sem Vas vprvič videl, še stulil nisem, da ste sin onega moža, kateremu se moram zahvaliti za bogastvo. Dopadla se mi je "Vaša energična narava, ki bi delala lahko čudež, če bi bila na pravi poti. Tisto

## SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

### GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortland St., New York, N. J.  
Podpredsednik: Paul Schenler, Calumet, Mich.  
Tajnik: Frank Krize, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.  
Biagajnik: Geo. L. Brodick, Ely, Minn.

### DIREKTORIJ:

Direktorij obstoji iz jednega zas opnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znamke, knjižice in vse druge se obrnite na tajnik: Frank Krize, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne pošiljalce pošljite na ta naslov.

Narod ki ne skrb za svoje rewe, prima prostora med civilizovanimi narodi. Človek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin avtočega naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

neč je prišla k meni Amelija in nekaj mi je reklo v duši, da vaj moram združiti. Prosil sem jo, da naj ostane pri mormoneh. Saj veste sam, kako se je potem vse starav razvila. Mormonee sem imel popolnoma v svoji oblasti in Franeoz Bertois je delal po meni navodil. Sestal sem se z Vama v puščavi in vaju poslal v New Orleans, kjer sem naročil bankirju Nathana, da naj vaj vaj spravi v največjo revščino. Malo je manjkalo, da niste takrat umrli in kdo drug, kot jaz, bi bil Vaš morilce. Ozdravili ste postali kremenit mož in prepričan sem, da boste tak tudi v prihodnjem.

Tudi z Vami, Maksimiljan Morel, sem razpolagal. Nisem sluštil, da boste prišlo tako daleč. Nasvetoval sem Vam, da ste postali pristaš bonapartistov, ker jim je bila vsa Vaša družina naklonjena. Prisiljeni ste bili zapustiti Francijo in prepustiti Valentino in otroka svoji usodi. Jaz sem obračal. Bog je obrnil. Malo je manjkalo, da niste ostali za vedno blazni, malo je manjkalo, da ni postala Valentine žrtve nesramnega sleparja. Ljubi Maks, priznani, da nisem delal prav. Odpustite mi in ponišlite, da budem molil celo življenje za Vajino srečo.

(Danes predmetna)

# NEBO

Vsak kadi  
NEBO  
Cigarette

10 Z 5c.

Vsak prodajalec prodaja  
sicerini dan več  
NEBO cigaret.

USTNIK IZ PLUTOVINE CIGARETE



Največji uspeh  
v Ameriki  
ker so v resnici  
dobre.



## SLOVENSKI POGREBNIK.

Kadar potrebujete  
pogrebnička obrnite se  
na mene. Pri meni dobite  
vse potrebno, krste,  
vozove, vence, sveče it.  
t. d. po najnizjih ceni.  
Poklicite me po City  
telefon štev. 2201 B.



Kadarkoli me potrebujete, bodisi ponoči ali podnevi, takoj  
ko boste došli nalice mesta. Pri meni dobite najlepše vozove za  
svatbe in po najnizjih ceni.

Cenjenim slovenskim društvam in posameznikom se toplo  
priporočam.

MARTIN BARENTINČIČ

324 Broad Street, cor. 5th Ave., Johnstown, Pa., Cambria City.

## V NAJEM.

Najlepša prilika se nudi rojaku, ki se razume v lekarini (Drug Store). Skoro 3000 prebivalcev je v tem oddelku mesta, pa ni nobenih lekarne. Le hitro na noge, ker je to!

P. O. Box 497,  
(22-28-3) Pueblo, Colo.

## OBJAVA IN POJASNILO.

S tem sporočava cenjenim rojakom, da svet zopet pricela s pridajo naših zemljišč. Sporočava, da je odšlo že več družin gori in da jih pride še več, tako da jih bodo skupno kakili dvajset ali še več že to leto gori. Zemljo zamočite kupiti samo naš rojak, in sicer tak, ki se naseli prej ali slej. Tako postaja naša naselbina največja in prepričani, da bomo imeli v teku dveh let nad storuščino.

Tisti rojaci, kateri so naši vpravili, so zemljišča, naj se

zavetuje, da ne bo vplival na našo zemljo, niti na našo domovje. Če nočete, da se boste kdo med tujci kesali vse življenje, ohrnite se na naju, pa boste imeli za sosedje same svoje rojake, kar je veliko vredno.

Pomnite torej: edina slovenska naselbina, kjer ne more kupiti zemljišč drugi kakor naš rojak, je samo tista, ki jo prodajava podpisana. Če se torej želite iznebiti večnih krisi in nevarnega dela, oglašajte se še danes za pojasnila.

Če pride v Chicago, ne pozabite poklicati po telefonu: Lawndale 7449, pa pride eden na poslajo po vas. Ne dajte pa se za-

peljati prav nikomur in zahtevajte od vsakega, da se izkaže z našim pooblastilom. Pomnite, da je v naši slovenski naselbini tekmo pol drugačia leta kupilo nad petdeset naših rojakov in da jih je zdaj že naseljenih do dvajset družin.

Naselnik, ki misli, da je bil

oleparjen, ali ki je bil okraden

ali opanap, napaden in ranjen,

zahtevajte od vsakega, da se izkaže z

našim pooblastilom. Pomnite, da

je v naši slovenski naselbini tekmo

pol drugačia leta kupilo nad

petdeset naših rojakov in da jih

je zdaj že naseljenih do dvajset

družin.

## BREZPLAČNA POJASNILA

### NASELJENCEM.

Naselnik, ki misli, da je bil oleparjen, ali ki je bil okraden ali opanap, napaden in ranjen, zahtevajte od vsakega, da se izkaže z našim pooblastilom. Pomnite, da je v naši slovenski naselbini tekmo pol drugačia leta kupilo nad petdeset naših rojakov in da jih je zdaj že naseljenih do dvajset družin.

Urad se mi je, da sem upravičen do tega postopanja, ker mi je

Bog naklonil dovolj sredstev.

Rabil sem ljudi, posebnih ljudi, ki so veliko pretrpeli in ki

soglašajo z mojimi idejami. Taki može so \* \* \* grof Arenberg

in profesor Wedell. Toda to mi ni zadostovalo. Hotel sem si

pridobil tudi mlajših, ki bi postali glasniki mojih idej. Dobil sem jih in jih postal v najvišjo šolo, v Šolo življenja.

Najprej hočem govoriti o Vas, Don Lotario. Takoj sem spoznal, da ste dobrega srca, plemenite duše, trdnega, značaja. Ker ste bili takoreči priljubljeni na svojo hajo, sem Vas sklenil odstraniti od nje. Ko sem videl donno Rosalbo, sem takoj spoznal, zakaj da hoče ta ženska postati Vaša žena. Vašo hajočem sem sam pustil razdejati, donna Rosalba Vas je zapustila. Vi ste zapustili Ameriko. To je bil začetek skrušenje. Na to sem Vas vrgel v valovje življenja in ko ste začeli živeti, sem Vas odtegnil vso podporo. V Parizu ste bili še bogati, v Londonu ste postali skoraj breč. Potem je prišel slučaj, o katerem kom pozneje govoril, in moj vpliv na Vas